

Bijlage 9

Flora- en faunaonderzoek

Quickscan natuur

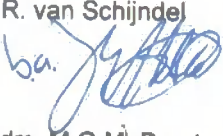
groeve Spaubeek

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 19 februari 2013

Verantwoording

Titel : Quicksan natuur
Subtitel : groeve Spaubeek
Projectnummer : 305832
Referentienummer : GM-009155
Revisie : D1
Datum : 19 februari 2013

Auteur(s) : ing. M.C. Bonder
E-mail adres : marcel.bonder@grontmij.nl
Gecontroleerd door : R. van Schijndel
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : drs. M.G.M. Drost
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Situatie plangebied	5
1.3	Beknopte projectomschrijving	6
2	Toetsing Flora- en faunawet	10
2.1	Inleiding	10
2.1.1	Algemeen	10
2.1.2	Leeswijzer	10
2.2	Methode onderzoek	11
2.2.1	Literatuuronderzoek	11
2.2.2	Veldbezoek	11
2.3	Flora	11
2.3.1	Literatuuronderzoek	11
2.3.2	Veldbezoek	11
2.3.3	Toetsing Flora- en faunawet	12
2.4	Grondgebonden zoogdieren	12
2.4.1	Literatuurstudie	12
2.4.2	Verkennd veldbezoek	12
2.4.3	Toetsing Flora- en faunawet	12
2.5	Vleermuizen	13
2.5.1	Literatuurstudie	13
2.5.2	Verkennd veldbezoek	13
2.5.3	Toetsing Flora- en faunawet	14
2.6	Vogels	14
2.6.1	Literatuurstudie	14
2.6.2	Verkennd veldbezoek	14
2.6.3	Toetsing Flora- en faunawet	15
2.7	Vissen	15
2.8	Amfibieën	15
2.8.1	Literatuurstudie	15
2.8.2	Verkennd veldbezoek	16
2.8.3	Toetsing Flora- en faunawet	16
2.9	Reptielen	16
2.9.1	Literatuurstudie	16
2.9.2	Verkennd veldbezoek	17
2.9.3	Toetsing Flora- en faunawet	17
2.10	Ongewervelden	17
2.10.1	Literatuurstudie	17
2.10.2	Verkennd veldbezoek	17
2.10.3	Toetsing Flora- en faunawet	17
3	Gemeentelijke regelgeving bomen	19
3.1	Toetsingskader	19
3.2	Analyse	19
4	Conclusie en advies	20

4.1	Conclusie	20
4.1.1	Flora	20
4.1.2	Grondgebonden zoogdieren	20
4.1.3	Vleermuizen	20
4.1.4	Vogels	20
4.1.5	Vissen	21
4.1.6	Amfibieën	21
4.1.7	Reptielen	21
4.1.8	Ongewervelden	21
4.1.9	Gemeentelijke regelgeving bomen	21
4.2	Advies	21
4.2.1	Locatie 1	21
4.2.2	Locaties 2 en 3	22
5	Literatuurlijst	23

Bijlage 1: Toetsingskader Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van de firma Bruls heeft Grontmij Nederland B.V. een quickscan natuur uitgevoerd ter plaatse van de groeve Spaubeek (figuur 1.1). Op deze locatie zal de grondstoffenwinning die enkele jaren heeft stilgelegen, weer worden hervat. Hiervoor wordt een ontgrondingvergunning aangevraagd.

In deze quickscan natuur wordt, op basis van bestaande informatie (Groenplanning, 2008) en een oriënterend veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en omgeving. In feite is voorliggende quickscan een eerste aanzet van een actualisering van het natuuronderzoek wat heeft plaats gevonden in de periode 2003 tot en met 2008. Vanuit de Flora- en faunawet zijn alleen onderzoeken van maximaal drie jaar oud geschikt, dit is de reden van voorliggend begin van de actualisatie natuuronderzoek.

In voorliggende quickscan wordt getoetst op de Flora- en faunawet en het gemeentelijk bomenbeleid. Ook wordt aangegeven waarvoor een nadere inventarisatie of effectbeoordeling nodig is. De quickscan vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van deze wet- en regelgeving.

Een toetsing op Natuurbeschermingswet, Boswet en EHS vindt niet plaats in voorliggend rapport. De toetsing Boswet en EHS is al uitgevoerd in het rapport 'Flora- en faunaonderzoek GROEVE SPAUBEK Gemeente Beek' (Groenplanning, 2008). De conclusies gesteld in dit rapport, zijn nog altijd actueel. Voor wat betreft de toetsing op de Natuurbeschermingswet zal eerst overleg worden gepleegd met bevoegd gezag (Provincie Limburg) alvorens een eventuele voortoets uit te voeren.

1.2 Situatie plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Beek ten oosten van het dorp Spaubeek. Het terrein ligt tussen het Spaubekerbos in het westen en zuiden, een akker in het noorden en een onverharde **weg genaamd 'Hoorbergseweg'** in het oosten. Het gebied ligt in de kilometerhokken met de coördinaten 187:326 en 187:327 (x:y). Het heeft een oppervlakte van circa 10,95 hectare en bestaat uit een groeve waar grind, stol, löss en zand werd gewonnen. In het zuidelijke deel van de groeve, buiten het plangebied, is in het verleden papierpulp door Essent gestort (eigendom Essent). De groeve bestaat in het westelijke, noordelijke en zuidelijke deel uit bosopslag, struweel, ruigte en grazige begroeiing. In het westelijke deel zijn ook kleine natte laagtes aanwezig. Het oostelijke en centrale deel heeft minder begroeiing, omdat tot aan het aflopen van de ontgrondingvergunning hier grondstoffen zijn gewonnen.

Foto 1.1 Situatie van de groeve links en situatie van het nog te ontgronden gebied rechts.

Figuur 1.1 Locatie van de groeve Spaubeek waar voor het gedeelte binnen de rode lijn ontgrondvergunning wordt aangevraagd.

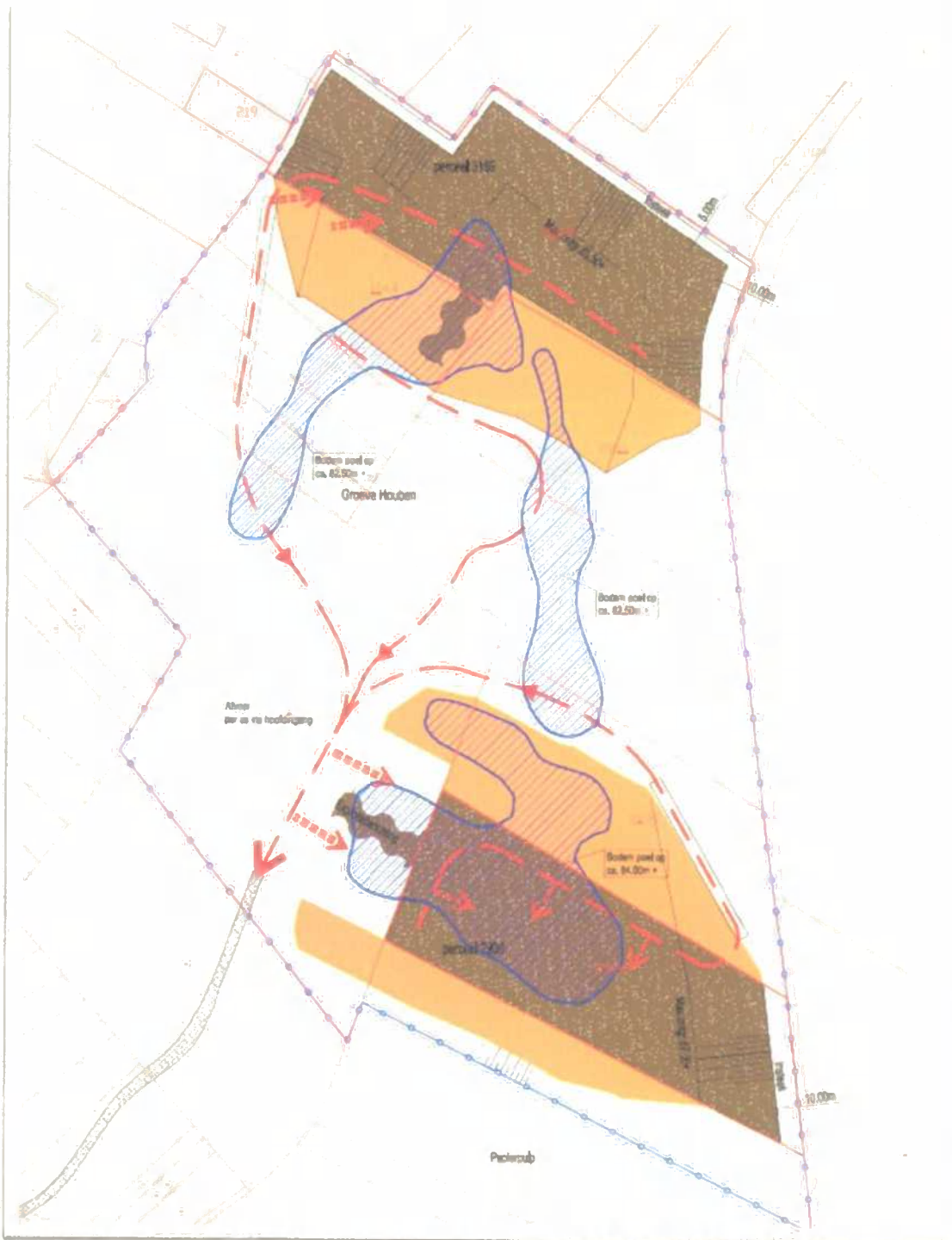
1.3 Beknopte projectomschrijving

In het plangebied bestaat het voornemen om in de bestaande groeve Spaubeek de grondstoffenwinning te hervatten. De werkvolgorde is in figuur 1.2 met cijfers weergegeven. Het is de bedoeling om in de groeve Spaubeek de volgende werkzaamheden uit te voeren (figuur 1.3) zodat het eindplan (figuur 1.4) kan worden gerealiseerd:

- Het talud langs de Hoornbergseweg en het noordelijk gebied wordt afgegraven tot een talud van 1:1. Grondstoffenwinning vindt plaats tot vlak boven de grondwaterspiegel (tot circa 84,50 m. +NAP).
- Er zullen drie kleine natuurplassen met een totaaloppervlakte van circa 1,9 hectare worden aangelegd. Deze worden ontgraven tot op 84,0 m. + NAP respectievelijk 82,50 m. + NAP.
- De transportbewegingen van het vrachtverkeer zullen plaatsvinden over de bestaande verharde transportweg die loopt langs het Spaubekerbos naar Spaubeek. Hierover zullen een beperkt aantal transportbewegingen per etmaal plaats gaan vinden.
- De Hoornbergseweg zal tijdelijk worden gebruikt als afvoerroute voor leem. Deze transportroute zal sporadisch worden gebruikt.
- Het talud/de helling langs het Spaubekerbos wordt gehandhaafd.

Figuur 1.2 Indicatieve weergave van de locatie van de geplande werkzaamheden na afgifte van de ontgrondingvergunning. De gele vlakken zijn de te vergraven locaties. De blauwe locaties zijn de ligging van de ondiepe natuurplassen. De oranje pijl is de transportroute en de onderbroken lijn is de sporadisch te gebruiken transportroute (alleen afvoer leem). De cijfers geven de werkvolgorde aan.

Figuur 1.3 Werkplan grondstoffenwinning in groeve Spaubeek.

Figuur 1.4 Schets van het eindplan.

2 Toetsing Flora- en faunawet

2.1 Inleiding

2.1.1 Algemeen

Het vorige flora- en faunaonderzoek, uitgevoerd in de periode 2003-2008, had als doel inzicht te geven in de natuurwaarden in verband met een aanvraag ontgrondingvergunning. Uit dit onderzoek bleek dat als gevolg van de grondstoffenwinning overtredingen kunnen ontstaan op het leefgebied van de in schema 2.1 weergegeven beschermde soorten. Het advies was toen om ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, artikel 75, vijfde lid, onderdeel C aan te vragen voor deze soorten (Groenplanning, 2008).

Soort	Beschermingsstatus Flora- en faunawet	Aanvraag ontheffing voor artikel
Bosuil	Tabel 3	11
Wilde marjolein	Tabel 2	8 + 13

Schema 2.1 Overzicht van de soorten waarvoor op basis van het onderzoek ontheffing Flora- en faunawet dient te worden aangevraagd.

Doordat de grondstoffenwinning enkele jaren stil heeft gelegen, heeft sindsdien een natuurlijke successie plaatsgevonden in het plangebied. Dat heeft geresulteerd in meer gras en meer bosopslag in de groeve. Dat heeft effect gehad op de beschermde flora en fauna van het plangebied. Het is goed mogelijk dat sinds de vorige onderzoeksperiode van 2003-2008 nieuwe beschermde natuurwaarden zich hebben gevestigd. Bovendien is per 25 augustus 2009 de Flora- en faunawet voor wat betreft broedvogels gewijzigd (zie bijlage 1) en is de gedragscode van het FODI vastgesteld. Ten slotte zijn vanuit de Flora- en faunawet alleen onderzoeken van maximaal drie jaar oud geschikt. Een en ander betekent dat de geformuleerde conclusie zoals is verwoord in het rapport 'Flora- en faunaonderzoek GROEVE SPAUBEEK Gemeente Beek' (Groenplanning, 2008) niet meer actueel is en deze moet worden geactualiseerd.

Op 14 december 2012 heeft daartoe een eerste aanzet plaatsgevonden voor de uitvoer van een veldonderzoek.

2.1.2 Leeswijzer

In paragraaf 2.2 wordt de methode van het onderzoek verwoord met hierin een scheiding tussen het literatuuronderzoek en het veldbezoek. In de paragrafen 2.3 tot en met 2.10 worden de resultaten van het onderzoek uiteengezet. In iedere paragraaf bevindt zich een onderverdeling in:

- Literatuuronderzoek: de eerste alinea geeft een korte samenvatting van het vorige flora- en faunaonderzoek van de periode 2003-2008. De tweede alinea gaat in op de overige bronnen. Opgemerkt wordt dat de beschikbare literatuur zelden een volledig beeld geeft van de aanwezige flora en fauna.
- Veldbezoek: er wordt ingegaan op de verrichte waarnemingen. Dit zijn waarnemingen van soorten en het aanwezige biotoop van de mogelijk aanwezige soorten. De huidige situatie wordt voor zover mogelijk vergeleken met de situatie in de periode 2003-2008.
- Toetsing op de Flora- en faunawet: dit is in feite een globale effectenstudie. Voor zover mogelijk worden de effecten weergegeven van de in figuur 1.2 aangehouden werkvolgorde. In deze paragraaf wordt ook aangegeven waarvoor nog nader onderzoek moet worden verricht.

2.2 Methode onderzoek

2.2.1 Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek heeft als doel een overzicht te geven van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde flora en fauna in het plangebied en omgeving. Hierbij is gebruikgemaakt van diverse ecologische (werk)atlassen, soortverspreidingsrapporten, gegevens van de provincie Limburg, **het rapport 'Vliegend hert in Limburg, Actieplan 2006-2010'** en **het rapport 'Flora- en faunaonderzoek GROEVE SPAUBEEK Gemeente Beek'** (Groenplanning, 2008). In dit rapport worden de resultaten van het flora- en faunaonderzoek van de periode 2003-2008 gepresenteerd. Voor wat betreft de ecologische atlassen zijn de verspreidingsgegevens op het niveau van een kilometerhok weergegeven. De provincie Limburg geeft alleen de broedvogelgegevens en planten weer.

Er is alleen onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van soorten beschermd in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 van de AMvB Ff-wet en de vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 tot en met 4. Dit betreft de vogelsoorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen het gehele jaar door beschermd zijn.

Het opvragen van gegevens bij de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is niet uitgevoerd, omdat in de periode 2003-2008 een flora- en faunaonderzoek is uitgevoerd en zodoende een goed beeld is ontstaan wat betreft de flora en fauna van groeve Spaubeeek en omgeving.

2.2.2 Veldbezoek

Het verkennend veldbezoek van 14 december 2012 is uitgevoerd door een ecooloog van Grontmij (ing. M.C. Bonder). Het doel van dit veldbezoek is na te gaan of er nieuw biotoop is ontstaan sinds 2008 van flora en fauna die is beschermd op de wijze zoals is vermeld in paragraaf 2.2.1. Daarnaast is gezocht naar (potentiële) vaste verblijfplaatsen en sporen van de Das, van de Eekhoorn, van de Steenmarter, groeiplaatsen van Maretak evenals naar potentiële vaste verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen. Ook is gezocht naar prooiresten van de Oehoe.

2.3 Flora

2.3.1 Literatuuronderzoek

In de periode 2003-2008 is in de groeve alleen de Wilde marjolein waargenomen. Net buiten de groeve zijn in deze periode Maretak en Daslook waargenomen.

Vanuit de overige beschikbare literatuur blijkt dat daarnaast waarnemingen bekend zijn van het Rapunzelklokje en de Grote keverorchis ter plaatse van de twee kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt.

2.3.2 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 is de Maretak aangetroffen bij de ingang van de groeve aan de rand van het Spaubekerbos buiten het plangebied.

Tijdens het veldbezoek bleek dat de oorspronkelijke groeiplaats van de Wilde marjolein nog altijd aanwezig is. Er zijn hier echter geen planten aangetroffen. Dit komt omdat het veldbezoek van 14 december 2012 plaats vond buiten de bloeiperiode van de Wilde marjolein.

Er is waargenomen dat door de vergrassing en uitbreiding van de bosopslag in de groeve sinds 2008 een geschikte biotoop is ontstaan voor beschermde plantensoorten, zoals het Rapunzelklokje en de Grote keverorchis. Dit is aanwezig ter plaatse van de locaties 2 en 3 (zie figuur 1.2). Het veldbezoek vond plaats buiten de bloeitijd van deze plantensoorten en toen waren de planten niet waarneembaar.

2.3.3 Toetsing Flora- en faunawet

Bij het mogelijk vergraven van locatie 1 zal de (mogelijk nog aanwezige) groeiplaats van de Wilde marjolein worden verstoord. Dit kan worden voorkomen door tijdens de bloeiperiode (juni-augustus) te checken of de soort hier nog aanwezig is. Bij eventuele aanwezigheid kan vanwege haar beschermingsstatus in tabel 2, worden gewerkt met de gedragscode van het FODI (Federatie van Oppervlakte Delfstoffenwinnende Industrieën).

Bij het vergraven van de locaties 2 en 3 wordt biotoop voor de soorten als het Rapunzelklokje en de Grote keverorchis verstoord. Echter, het is niet bekend of deze soorten hier daadwerkelijk aanwezig zijn. Dat zal moeten worden onderzocht c.q. uitgesloten voordat deze locaties worden vergraven. Bij eventuele aanwezigheid van deze plantensoorten kan vanwege haar beschermingsstatus in tabel 2, worden gewerkt met de gedragscode van het FODI (Federatie van Ontgronding en Grondstoffenwinnende Industrieën).

2.4 Grondgebonden zoogdieren

2.4.1 Literatuurstudie

In de periode 2003-2008 zijn eenmalig sporen van de Das in het westelijke deel van het plangebied aangetroffen. Op circa 420 meter ten zuiden van het plangebied was een goed belopen hoofdburcht waargenomen. Ook zijn in deze periode twee nesten waargenomen van de Eekhoorn ten zuidwesten van het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur blijkt dat daarnaast waarnemingen bekend zijn van de Steenmarter ter plaatse van de twee kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt.

2.4.2 Verkennend veldbezoek

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 (tijdens de inventarisatieperiode) zijn geen sporen van de Eekhoorn zoals nesten of vraatsporen aangetroffen. Bovendien is het biotoop in het plangebied afwezig door het ontbreken van volwassen bomen. Daarom kan worden uitgesloten dat de Eekhoorn vaste verblijfplaatsen in het plangebied heeft.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van de Steenmarter aangetroffen in het plangebied. Door de afwezigheid van gebouwen, houtstapels of dicht struikgewas, kan worden uitgesloten dat vaste verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn.

In het westelijk deel van het plangebied onderaan het talud van het Spaubekerbos zijn enkele Dassenwissels aangetroffen. Dit deel bestaat uit een klein vochtig grasland en wordt door de Das gebruikt om te foerageren op regenwormen. Ten opzichte van de periode 2003-2008 maakt de Das meer gebruik van dit deel van het plangebied, omdat het hekwerk is vernield en de Das nu beter toegang heeft tot de groeve. Net als in genoemde periode, is het foerageergebied van de Das beperkt tot het westelijke deel van het plangebied onderaan het talud van het Spaubekerbos.

Verder is waargenomen dat de Das een bijburcht heeft op circa 240 meter ten noordoosten van het plangebied in het talud van de Eijkenkuilsweg. Het betreft een bijburcht, omdat nauwelijks sporen van bewoning zijn aangetroffen, er bevond zich alleen een oud sleepspoor. De ten zuiden van het plangebied gelegen hoofdburcht had tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 twee belopen pijpen. In de nabijheid van deze burcht zijn diverse wissels aangetroffen. Op basis hiervan wordt deze burcht evenals in 2008 beschouwd als een belopen hoofdburcht.

2.4.3 Toetsing Flora- en faunawet

Als gevolg van de geplande ontgronding zullen geen effecten optreden op het leefgebied van de Eekhoorn en de Steenmarter, omdat de ontgronding niet plaats zal vinden in hun leefgebied.

De locaties die na de herstart van de grondstofwinning worden vergraven, worden niet door de Das gebruikt. De werkzaamheden vinden plaats tussen circa 8.00 en circa 16.00 uur. De nachttactieve Das wordt daarom niet verstoord. Het vergraven van deze delen heeft voor de Das geen wezenlijke negatieve gevolgen. De twee transportroutes bevinden zich niet in de nabijheid van de burchten en verstoringen vinden daarom niet plaats. Eén en ander betekent dat geen overtreding plaatsvindt van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Bovendien zullen drie kleine natuurvriendelijke plassen worden aangelegd waarin amfibieën gaan vestigen en bovenaan de oevers regenwormen. Dat betekent dat de situatie voor de Das wordt verbeterd.

Foto 2.1 Op linkerfoto een wissel van een Das. Op rechterfoto de boom bij de groeve-ingang met hierin Maretak.

2.5 Vleermuizen

2.5.1 Literatuurstudie

In de periode 2003-2008 zijn de Gewone dwergvleermuis en de Rosse vleermuis in het plangebied waargenomen. De Rosse vleermuis is eenmalig hoog boven de groeve vliegend waargenomen. De Gewone dwergvleermuis is toen aangetroffen bovenaan de groevetalud langs de Hoornbergse Weg. Beide soorten bleken geen duidelijke binding te hebben met het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur zijn daarnaast de Gewone grootoorvleermuis, de Laatvlieger en de Ruige dwergvleermuis bekend van de twee kilometerhokken waar het plangebied zich in bevindt.

2.5.2 Verkennend veldbezoek

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 is een overvliegende Rosse vleermuis waargenomen die rechtstreeks vloog richting het Spaubekerbos. Omdat in het Spaubekerbos veel bomen aanwezig zijn met holten, heeft waarschijnlijk dit individu hier zijn winterverblijf.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van in gebouwen wonende soorten zoals de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger is uitgesloten.

Alle bomen en struiken in het plangebied hebben een diameter van minder dan 30 centimeter en hebben ook geen holten of loszittende bast. De aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor in bomen bewonende vleermuizen zoals de Rosse vleermuis, de Gewone grootoorvleermuis, en de Ruige dwergvleermuis zijn daarom uitgesloten. Lijnvormige beplantingselementen zijn ook niet aanwezig; de aanwezigheid van vliegroutes voor vleermuizen is daarom ook uitgesloten. Ter plaatse van de bosopslag in het westelijke deel van de groeve zullen waarschijnlijk vleermuizen foerageren, maar dit doen zij ook buiten de groeve.

2.5.3 Toetsing Flora- en faunawet

Bij de aanleg van de kleine natuurvriendelijke plas in het westelijke deel zal een beperkte hoeveelheid bosopslag worden opgeruimd. Een groot deel van het potentiële foerageergebied van vleermuizen blijft behouden. Daarom worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

2.6 Vogels

2.6.1 Literatuurstudie

De Oehoe heeft in 2004 een broedpoging gedaan in het talud gelegen tegen het Spaubekerbos aan. Daarna is de Oehoe eenmalig in februari 2005 waargenomen. In de periode 2003-2008 zijn de Buizerd en de Boomvalk foeragerend waargenomen in het plangebied en is de Steenuil ten noorden van het plangebied waargenomen. De Buizerd en de Boomvalk broedden in het Spaubekerbos en de Steenuil in een boomgaard in de omgeving van het plangebied. Naast vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 tot en met 4 zijn ook soorten van de beschermingscategorie 5 waargenomen, namelijk de Bosuil, de Oeverzwaluw, de Groene specht en de Grote bonte specht. De Oeverzwaluw broedde jaarlijks in het noordelijke talud. De Bosuil, de Groene specht en de Grote bonte specht broedden in het Spaubekerbos en in het bosgebied ten oosten van het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur zijn daarnaast de Havik, de Huismus, de Gierzwaluw, de Grote gele kwikstaart en de Sperwer bekend van de twee kilometerhokken waar het plangebied zich in bevindt. Vanwege het ontbreken van gebouwen en muren evenals de afstand ten opzichte van Spaubeek is een frequent gebruik van het plangebied door de Huismus, de Gierzwaluw en de Grote gele kwikstaart uitgesloten.

2.6.2 Verkennend veldbezoek

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 is waargenomen dat sinds de periode 2003-2008 het plangebied nog altijd geschikt is als broedlocatie voor de Oehoe en de Oeverzwaluw. Vooral de westelijke en oostelijke helling van het plangebied zijn geschikt als broedlocatie voor de Oehoe. Tijdens het veldbezoek zijn geen prooiresten van de Oehoe aangetroffen. De aanwezigheid van een kleine populatie Hazen in de groeve is een indicatie dat de Oehoe niet meer in het plangebied broedt.

In het noordelijke talud van de groeve zijn oude nesten aangetroffen van de Oeverzwaluw. Volgens een jachtopzichter zou de soort in 2012 nog hebben gebroed. Beide zijn aanwijzingen dat de Oeverzwaluw nog altijd broedt in de groeve.

Tijdens het veldbezoek is in de groeve een dode Ransuil aangetroffen. Dat betekent dat in ieder geval de Ransuil in de groeve heeft gefoerageerd. Vanwege het voorkomen van de Bosuil in het Spaubekerbos en het bosgebied ten oosten van de groeve, is het broeden van de Ransuil echter uitgesloten, omdat de Bosuil vaak de Ransuil verjaagd. Het plangebied zal daarom slechts sporadisch als foerageergebied worden benut door de Ransuil.

Verder zijn de Bosuil, de Groene specht en de Grote bonte specht waargenomen. De Bosuil is in het Spaubekerbos nabij de ingang van de groeve roepend waargenomen. Gesteld kan worden dat deze soort broedt in het Spaubekerbos en vanuit daar onder andere het plangebied en de bosrand van het Spaubekerbos benut als foerageergebied. De Groene specht is op een grasland in het noordelijke deel van het plangebied evenals op bomen en grasland langs de Hoornbergse weg buiten het plangebied foeragerend aangetroffen. Geschikt broedbiotoop is niet aanwezig in het plangebied. Aangenomen wordt dat deze soort broedt in het Spaubekerbos of in het bosgebied ten oosten van het plangebied. De Grote bonte specht is net buiten het plangebied foeragerend waargenomen in een boom langs de Hoornbergse Weg ter hoogte van de noordoostelijke groeve-ingang. Geschikte bomen om in te broeden zijn niet in het plangebied aanwezig. Waarschijnlijk broedt de soort in het Spaubekerbos of in het bosgebied ten oosten van het plangebied.

Waargenomen is dat broedbiotoop voor de Buizerd, de Boomvalk, de Havik, de Sperwer en de Steenuil aanwezig is in het Spaubekerbos en de hieraan grenzende hoogstamboomgaard. Vanuit daar zullen deze soorten onder andere het plangebied, de in de nabijheid gelegen holle wegen, aangrenzend agrarisch gebied en de bosrand van het Spaubekerbos benutten als foerageergebied.

2.6.3 Toetsing Flora- en faunawet

Er zijn aanwijzingen dat de Oehoe niet meer voorkomt in het plangebied. Daarom is de kans klein dat bij het vergraven van locatie 1 het leefgebied van de Oehoe wordt verstoord. Het definitief uitsluiten van de Oehoe als broedvogel van het plangebied kan slechts na een soortgericht onderzoek. Indien de soort toch hier broedt, moet een ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, onderdeel C worden aangevraagd.

Bij het vergraven van de locaties 2 en 3 wordt potentieel leefgebied van de Oehoe en de Oeverzwaluw verstoord. De kans is klein dat de Oehoe hier broedt. Slechts door soortspecifiek onderzoek te doen kan uitsluitel worden gegeven in hoeverre de soort hier broedt. De kans is vrij groot dat de Oeverzwaluw hier broedt. De effecten zijn als volgt:

- Wanneer het noordelijke talud buiten de periode april-augustus wordt vergraven, treden geen negatieve effecten op.
- Indien het noordelijke talud in de periode april-augustus wordt vergraven, worden negatieve effecten voorkomen wanneer de broedlocatie wordt gemarkeerd en gespaard. Vervolgens kan in de periode september-maart dit deel van het talud worden vergraven.

Voor wat betreft de overige vogelsoorten is een nader onderzoek niet nodig, omdat het plangebied door deze soorten wordt benut als foerageergebied. Dat geldt echter ook voor de nabij gelegen holle wegen, aangrenzend agrarisch gebied en de bosrand van het Spaubekerbos. Daarom zal de voortzetting van de ontgronding niet leiden tot zodanig negatieve effecten dat een overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet ontstaat voor wat betreft deze vogelsoorten.

Foto 2.2 Weergave van potentiële broedlocaties van de Oehoe.

2.7 Vissen

Het voorkomen van vissen op het terrein is uitgesloten. Er zijn geen waterpartijen aanwezig. Wel zijn kleine natte laagtes aanwezig, maar deze zijn niet het gehele jaar door waterhoudend.

2.8 Amfibieën

2.8.1 Literatuurstudie

In de periode 2003-2008 zijn geen amfibiesoorten beschermd in tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet waargenomen in het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur zijn wel waarnemingen bekend van de Alpenwatersalamander in de twee kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt.

De groeve bevindt zich buiten het verspreidingsgebied van de Vroedmeesterpad en de Geelbuikvuurpad. Deze soorten komen voor in groeves met winning van mergel ten zuiden van de Geul. De Vroedmeesterpad komt ook voor ten noorden van de Geul, maar het dichtstbijzijnde leefgebied bevindt zich ten zuiden van Ulestraten op circa 6 kilometer afstand van het plangebied.

2.8.2 *Verkennd veldbezoek*

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 is een natte laagte waargenomen in het westelijke deel van het plangebied (locatie 3) die geschikt is als voortplantingsbiotoop voor de Alpenwatersalamander. Ook is landbiotoop (grote stenen en strooisel) aanwezig in het plangebied in de nabijheid van deze laagte. Vanwege het moment van het veldbezoek is de Alpenwatersalamander niet waargenomen, omdat de soort in winterrust is en dus nauwelijks waarneembaar is.

Het plangebied is ook geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Dat was het gebied in de periode 2003-2008 ook, maar toen is de soort niet aangetroffen. Sindsdien is de groeve minder geschikt geworden als gevolg van de bosopslag. Er is geen reden aan te nemen dat de soort nu wel aanwezig zou zijn.

2.8.3 *Toetsing Flora- en faunawet*

Bij het vergraven van locatie 1 zullen geen effecten optreden op het leefgebied van amfibieën zoals de Alpenwatersalamander. Dit geldt ook voor het vergraven van locatie 2.

Bij het vergraven van locatie 3 wordt wel het biotoop van de Alpenwatersalamander vergraven. Echter, het is niet bekend of deze soort hier daadwerkelijk aanwezig is. Dat zal moeten worden onderzocht voordat deze locatie wordt vergraven. Bij eventuele aanwezigheid kan vanwege haar beschermingsstatus in tabel 2, worden gewerkt met de gedragscode van het FODI (Federatie van Ontgronding en Grondstoffenwinnende Industrieën).

Het is niet aannemelijk dat de Rugstreeppad, de Vroedmeesterpad en de Geelbuikvuurpad voorkomen in het plangebied, dus de ingreep leidt niet tot negatieve effecten op deze soorten.

Foto 2.3 Weergave van potentieel leefgebied Alpenwatersalamander (links) en van de Levendbarende hagedis en Hazelworm (rechts).

2.9 Reptielen

2.9.1 *Literatuurstudie*

In 2003 is de Levendbarende hagedis in het plangebied waargenomen op het noordoostelijke talud. Uit het rapport 'Flora- en faunaonderzoek GROEVE SPAUBEEK Gemeente Beek' (Groenplanning, 2008) wordt geconcludeerd dat de soort sindsdien niet meer voorkomt in de het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur zijn geen waarnemingen van reptielen bekend in de twee kilometerhokken waarin het plangebied zich bevindt.

2.9.2 *Verkennd veldbezoek*

Tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 zijn geen reptielen waargenomen. Het moment van het veldbezoek vond plaats wanneer reptielen in winterrust zijn en dus nauwelijks waarneembaar zijn. Tijdens het veldbezoek is wel geconstateerd dat sinds 2008 in het plangebied ideaal biotoop is ontstaan voor reptielen als de Hazelworm en de Levendbarende hagedis. Dit biotoop is verspreid aanwezig ter plaatse van de locaties 2 en 3 en bestaat uit bosstrooisel, schraal grasland, hellingen en stapels stenen.

2.9.3 *Toetsing Flora- en faunawet*

Bij het vergraven van locatie 1 zullen geen effecten optreden op het leefgebied van reptielen.

Bij het vergraven van de locaties 2 en 3 wordt wel biotoop van reptielen als Hazelworm en Levendbarende hagedis vergraven. Om uit te kunnen sluiten dat de Levendbarende hagedis en de Hazelworm als gevolg van de geplande grondstoffenwinning worden verstoord, dient soortspecifiek onderzoek plaats te vinden voordat de grondstoffenwinning start. Bij eventuele aanwezigheid van de Levendbarende hagedis kan vanwege haar beschermingsstatus in tabel 2, worden gewerkt met de gedragscode van het FODI (Federatie van Ontgronding en Grondstoffenwinnende Industrieën). Bij eventuele aanwezigheid van de Hazelworm moet een ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, onderdeel C worden aangevraagd.

2.10 **Ongewervelden**

2.10.1 *Literatuurstudie*

In de periode 2003-2008 zijn geen ongewervelden beschermd in tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet waargenomen in het plangebied.

Vanuit de overige beschikbare literatuur zijn recent waarnemingen van het Vliegend hert verricht in de holle wegen bij Nagelbeek en Grijze Grubben op circa 1,0 respectievelijk 1,2 kilometer van het plangebied. Het betreffen twee grote populaties (mondelinge mededeling R. Geraeds IKL). In de periode 2003-2008 is de soort niet waargenomen in het plangebied en directe omgeving. Dat komt omdat toen de soort op basis van de toenmalige kennis over de soortverspreiding niet werd verwacht.

2.10.2 *Verkennd veldbezoek*

In de groeve is geen geschikt biotoop aanwezig voor het Vliegend hert vanwege het ontbreken van oude beschadigde Zomereiken. Zoete kers is wel aanwezig, maar dit zijn voornamelijk jonge exemplaren die mogelijk nog onvoldoende kersen opleveren waar de soort op foerageert.

Geschikt biotoop voor het Vliegend hert is wel aanwezig langs de transportroute in het Spaubekerbos. Of de soort hier inmiddels ook blijkt voor te komen is niet bekend. Vanwege het moment van het veldbezoek is het Vliegend hert niet waargenomen, omdat de soort in winterrust is en dus nauwelijks waarneembaar is.

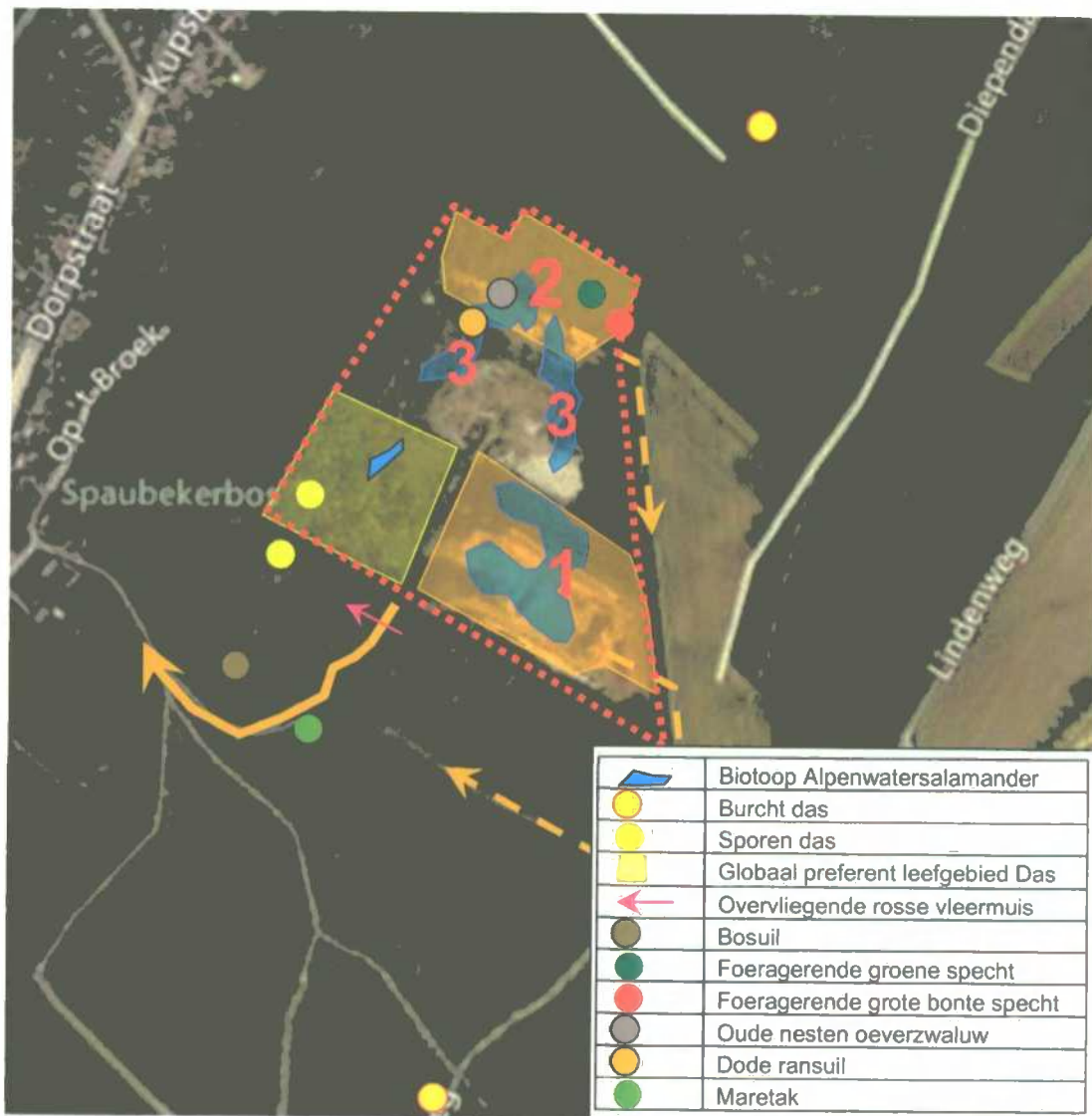
2.10.3 *Toetsing Flora- en faunawet*

Vanuit de literatuur noch vanuit het vorige flora- en faunaonderzoek van de periode 2003-2008 zijn aanwijzingen dat het Vliegend hert in het Spaubekerbos voorkomt. Omdat op relatief korte afstand van het Spaubekerbos twee grote populaties van het Vliegend hert aanwezig zijn in combinatie met het geschikte habitat in het Spaubekerbos, is de kans aanwezig dat de soort ook langs de transportroute aanwezig is.

Verkeersslachtoffers onder het Vliegend hert ontstaan tijdens de baltsperiode van deze soort, dit is in de periode eind mei-augustus. Overdag zijn de dieren meestal aanwezig in een boomkruin of tussen de (klimop)begroeiing op de stam, maar vooral vrouwtjes warmen zich dan ook op ter plaatse van bijvoorbeeld (asfalt)wegen.

De werkzaamheden vinden plaats tussen 8.00 en 16.00 uur. Dit is tijdens de periode dat de soort op het asfalt van bijvoorbeeld de transportroute terecht kan komen. De kans dat als gevolg van de transportbewegingen verkeersslachtoffers ontstaan, is aanwezig. In dat geval is er sprake van een overtreding met de Flora- en faunawet.

Om uit te kunnen sluiten dat het Vliegend hert als gevolg van de geplande transportbewegingen worden verstoord, dient soortspecifiek onderzoek plaats te vinden voordat de grondstoffenwinning start. Bij eventuele aanwezigheid van de soort kan worden gewerkt met de gedragscode van het FODI (Federatie van Ontgronding en Grondstoffenwinnende Industrieën).

Figuur 2.1 Overzicht van de belangrijkste waarnemingen verricht tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 in relatie met de geplande werkzaamheden.

3 Gemeentelijke regelgeving bomen

3.1 Toetsingskader

In de gemeente Beek is deze regelgeving vastgelegd in de gemeentelijke APV (Algemene Plaatselijke Verordening). Daarin wordt vermeld dat het verboden is zonder vergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de lijst vermeld op bijlage 1 (Bomenlijst). Staan de te vellen bomen niet op deze lijst, dan is de aanvraag van een kapvergunning niet nodig.

3.2 Analyse

De aanvraag van een kapvergunning om de bosopslag in de groeve te vellen is niet nodig, omdat geen van de hier aanwezige bomen en struiken zich bevinden op de bomenlijst van de gemeente Beek.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

4.1.1 Flora

De kans is vrij groot dat de Wilde marjolein nog altijd een groeiplaats heeft op locatie 1, maar omdat het veldbezoek plaatsvond buiten de bloeitijd kon dit niet worden bevestigd. Door middel van een soortgericht onderzoek tijdens de bloeiperiode, kan dit wel worden bevestigd. Bij eventuele aanwezigheid kan worden gewerkt met de gedragscode van het FODI. Vaak houdt dit in het opstellen van een ecologisch werkprotocol waarbij het verplanten van de soort onder begeleiding van een ecooloog een onderdeel kan zijn.

Sinds 2008 is biotoop ontstaan geschikt voor beschermde plantensoorten als het Rapunzelklokje en de Grote keverorchis ter plaatse van de locaties 2 en 3. Of deze soorten hier daadwerkelijk voorkomen, kon niet worden bepaald tijdens het veldbezoek van 14 december 2012. Om na te gaan of deze soorten in het plangebied voorkomen, dient soortspecifiek onderzoek plaats te vinden in de bloeiperiode. Bij eventuele aanwezigheid kan worden gewerkt met de gedragscode van het FODI. Vaak houdt dit in het opstellen van een ecologisch werkprotocol waarbij het verplanten van de soort onder begeleiding van een ecooloog een onderdeel kan zijn.

4.1.2 Grondgebonden zoogdieren

Er is voldoende beeld verkregen voor wat betreft de verspreiding van de Das, de Eekhoorn en de Steenmarter en hun benutting van het plangebied. Uit de Flora- en faunawet toets blijkt dat de grondstoffenwinning geen zodanige effecten opleveren dat er overtredingen ontstaan met de Flora- en faunawet. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

4.1.3 Vleermuizen

Er is voldoende beeld verkregen voor wat betreft de verspreiding van de vleermuizen en hun benutting van het plangebied. Uit de Flora- en faunawet toets blijkt dat de geplande grondstoffenwinning geen zodanige effecten zal veroorzaken op het leefgebied van vleermuizen dat er overtredingen ontstaan met de Flora- en faunawet. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet nodig.

4.1.4 Vogels

Er zijn aanwijzingen dat de Oehoe niet broedt in het plangebied, maar tijdens het veldbezoek van 14 december 2012 kon dit niet worden bevestigd. Alvorens locatie 1 wordt vergraven, dient een soortspecifiek onderzoek plaats te vinden gericht op de Oehoe. Dit geldt ook voor het afgraven van de locaties 2 en 3. Bij eventuele aanwezigheid en verstoring van het leefgebied van de Oehoe moet een ontheffing Flora- en faunawet artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het Ministerie van EL&I worden aangevraagd of via een WABO-procedure een Verklaring van Geen Bedenkingen worden aangevraagd bij de gemeente Beek.

De kans is vrij groot dat de Oeverzwaluw broedt in het noordelijke talud in locatie 2, maar tijdens het veldbezoek kon dit niet worden bevestigd. Verstoring kan dus optreden bij het afgraven van het noordelijke talud. Dit kan worden voorkomen door de locatie in de periode april-augustus (haar broedseizoen) te inspecteren op het broeden. Wanneer deze soort hier broedt, dient de locatie te worden afgezet. Vervolgens kan dit talud in de periode september-maart worden afgegraven.

4.1.5 Vissen

Vanwege de afwezigheid van waterpartijen is het uitgesloten dat vissen voorkomen in het plangebied. Nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

4.1.6 Amfibieën

Sinds 2008 is biotoop ontstaan ter plaatse van locatie 3 geschikt voor de Alpenwatersalamander. Voordat dit gebied wordt vergraven, is een soortspecifiek onderzoek nodig. Bij eventuele aanwezigheid kan worden gewerkt met de gedragscode van het FODI. Vaak houdt dit in het opstellen van een ecologisch werkprotocol waarbij het verplaatsen van de soort onder begeleiding van een ecooloog een onderdeel kan zijn.

4.1.7 Reptielen

De Levendbarende hagedis en de Hazelworm kunnen een leefgebied hebben ter plaatse van de locaties 2 en 3. Voordat dit gebied wordt vergraven, is een soortspecifiek onderzoek nodig.

Bij eventuele aanwezigheid van de Levendbarende hagedis kan worden gewerkt met een gedragscode, zoals die van het FODI (Federatie van Oppervlakte Delfstoffenwinnende Industrieën). Vaak houdt dit in het opstellen van een ecologisch werkprotocol met hierin opgenomen nog nader te bepalen maatregelen ter bescherming van de soort.

Bij eventuele aanwezigheid van de Hazelworm dient een ontheffing Flora- en faunawet artikel 75, vijfde lid, onderdeel C bij het ministerie van EL&I worden aangevraagd of via een WABO-procedure een Verklaring van Geen Bedenkingen worden aangevraagd bij de gemeente Beek.

4.1.8 Ongewervelden

Het Vliegend hert is recentelijk waargenomen met twee grote populaties die op 1,0 respectievelijk 1,2 kilometer afstand liggen van het plangebied. Uit de beschikbare literatuur en uit het flora- en faunaonderzoek van 2003-2008 zijn geen aanwijzingen dat de soort in het Spaubekerbos voorkomt. Echter vanwege de aanwezigheid van twee grote populaties in de omgeving is het niet uit te sluiten dat de soort langs de transportroute sinds 2008 zich heeft gevestigd. Of dit heeft plaatsgevonden, is een soortspecifiek onderzoek nodig voordat wordt gestart met de grondstoffenwinning.

Bij eventuele aanwezigheid van het Vliegend hert kan worden gewerkt met een gedragscode, zoals die van het FODI (Federatie van Oppervlakte Delfstoffenwinnende Industrieën). Vaak houdt dit in het opstellen van een ecologisch werkprotocol met hierin opgenomen nog nader te bepalen maatregelen ter bescherming van de soort.

4.1.9 Gemeentelijke regelgeving bomen

Voor het lokaal verwijderen van de bosopslag in de groeve is de aanvraag van een kapvergunning niet nodig.

4.2 Advies

4.2.1 Locatie 1

Afgaande op de werkvolgorde zoals is weergegeven in figuur 1.2 (paragraaf 1.3) wordt aanbevolen om ter plaatse van locatie 1 zo spoedig mogelijk na te gaan of hier de Oehoe broedt in de maanden februari-maart. Wanneer blijkt dat de Oehoe inderdaad niet broedt, dan kan zonder ontheffing worden gewerkt op locatie 1 tot de activiteitsperiode van het Vliegend hert (eind mei-augustus).

Voor wat betreft het Vliegend hert en de Wilde marjolein wordt aanbevolen om in de periode eind mei-augustus een soortspecifieke inventarisatie uit te voeren en een ecologisch werkprotocol op te stellen.

4.2.2 Locaties 2 en 3

Het advies is om het flora- en faunaonderzoek van de periode 2003-2008 te actualiseren in de periodes zoals is weergegeven in schema 4.1.

Tevens wordt aanbevolen om een ecologisch werkprotocol op te stellen. Hierin is uitgewerkt hoe de werkzaamheden worden afgestemd op het eventueel voorkomen van de Alpenwatersalamander, de Hazelworm, de Levendbarende hagedis, de Oehoe, de Oeverzwaluw, het Vliegend hert en beschermde planten.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep-dec.
Planten									
Oehoe									
Oeverzwaluw									
Alpenwatersalamander									
Reptielen									
Vliegend hert									

	ongeschikte inventarisatieperiode
	geschikte inventarisatieperiode

Schema 4.1 Weergave inventarisatieperiodes flora en fauna.

5 **Literatuurlijst**

Gebruikte literatuur

Buggenum, H. et al., 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F. et al., 1985. Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Pudoc Wageningen. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels Zeist.

Hustings, F. et al., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Huizenga, C. et al., 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2009. Verspreidingsgegevens avifauna. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 2006. Verspreidingsgegevens flora. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Smit, J. & R. Krekels, 2006. Actieplan Vliegend hert in Limburg 2006-2010. EIS Nederland, Leiden.

Van Buggenum, H. et al., 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Geraadpleegde internetsites

Website VZZ (www.zoogdiervereniging.nl → www.zoogdieratlas.nl)
www.ravon.nl

Bijlage 1

toetsingskader Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten planten en dieren. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de oude Natuurbeschermingswet 1968. In de Flora- en faunawet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 tot en met 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV (thans EL&I) goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Biotooprichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EL&I. Deze onderverdeling is sinds 25 augustus 2009 actueel. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 tot en met 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.
--	--------	---

Aanvullend onderzoek natuur

Groeve Spaubeek ontgrondingfase 1

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 22 juli 2013

Verantwoording

Titel : Aanvullend onderzoek natuur
Subtitel : Groeve Spaubeek ontgrondingfase 1
Projectnummer : 305832
Referentienummer : GM-0107550
Revisie : 1
Datum : 22 juli 2013

Auteur(s) : ing. M.C. Bonder
E-mail adres : marcel.bonder@grontmij.nl
Gecontroleerd door : J.A. van Vliet
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : drs. M.G.M. Drost
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Situatie plangebied	4
1.3	Projectomschrijving.....	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Methode onderzoek	6
2.1	Algemeen.....	6
2.2	Flora	6
2.3	Vogels	6
2.4	Ongewervelden.....	6
3	Onderzoeksresultaten en toetsing Flora- en faunawet.....	7
3.1	Algemeen.....	7
3.2	Flora	7
3.2.1	Bijenorchis.....	7
3.2.2	Bosorchis	7
3.2.3	Rietorchis	7
3.2.4	Wilde marjolein	7
3.2.5	Toetsing Flora- en faunawet	7
3.3	Vogels	8
3.3.1	Oehoe	8
3.3.2	Toetsing Flora- en faunawet	8
3.4	Ongewervelden.....	8
3.4.1	Vliegend hert.....	8
3.4.2	Toetsing Flora- en faunawet	8
4	Conclusie en advies.....	9
4.1	Conclusie	9
4.2	Advies	9
4.2.1	Bijenorchis.....	9
4.2.2	Uitvoering fasen 2 en 3	9
5	Literatuurlijst.....	10

Bijlage 1: Toetsingskader Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de firma Bruls heeft Grontmij Nederland B.V. een aanvullend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd in het kader van de aanvraag ontgrondingvergunning Groeve Spaubeek. Voorliggend rapport is het resultaat van de bevindingen van het aanvullend onderzoek en is een aanvulling op het rapport 'Quickscan natuur groeve Spaubeek, Grontmij februari 2013'. In voorliggend rapport wordt specifiek het gebied van fase 1 onderzocht, omdat dit binnenkort als eerste zal worden afgegraven. In een later stadium zal het gebied van fase 2 en fase 3 worden onderzocht (figuur 1.2).

In de quickscan werd vermoed dat een aantal soorten in het plangebied een vast leefgebied konden hebben. Het aanvullend onderzoek is uitgevoerd om na te gaan of deze soorten zich daadwerkelijk in het plangebied bevinden.

Voor fase 1 van de ontgronding van groeve Spaubeek is een deel van de beschermde flora en fauna van belang. Het gaat daarbij om de soorten beschermd in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 van de AMvB Ff-wet en de vogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 (bijlage 1). Het onderzoek heeft zich hierop toegespitst.

1.2 Situatie plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Beek ten oosten van het dorp Spaubeek. Het terrein van planfase 1 ligt in de groeve Spaubeek dat zich bevindt tussen het Spaubekerbos in het westen en de onverharde 'Hoorbergseweg' in het oosten. De groeve bestaat uit jonge bosopslag, struweel, ruigte, grasland en onbegoeid zandig terrein.

Figuur 1.1 Locatie van de groeve Spaubeek waar voor het gedeelte binnen de rode lijn ontgrondingvergunning wordt aangevraagd.

1.3 Projectomschrijving

Firma Bruls hervat de grondstoffenwinning in groeve Spaubeek direct na afgifte van de ontgrondvergunning (eind 2013 of begin 2014). Zij voert dan de werkzaamheden uit (figuur 1.2) op basis van onderstaande uitgangspunten:

- de grondstoffenwinning vindt plaats in 3 fasen.
- er wordt alleen overdag grondstoffen gewonnen, tijdens de gangbare werktijden (8.00- 17.00 uur).
- grondstoffenwinning vindt plaats tot vlak boven de grondwaterspiegel (tot circa 84,50m+NAP).
- er zullen drie kleine natuurplassen met een totaaloppervlakte van circa 1,9 hectare worden aangelegd. Deze worden ontgraven tot op 84,0m.+ NAP resp. 82,50m.+ NAP;
- het talud langs de Hoornbergseweg en het noordelijk gebied worden afgegraven tot een talud van 1:1;
- de transportbewegingen van het vrachtverkeer vinden plaats over de bestaande onverharde transportweg. Hierover zullen een beperkt aantal transportbewegingen per etmaal gaan plaats vinden;
- de uitvoer van enkele kleinschalige werkzaamheden zoals aanvullen taluds en aanleg van onverharde paden.

Figuur 1.2 Indicatieve weergave van de fasering van de werkzaamheden in Groeve Spaubeek. Ter plaatse van de oranje locaties zal grondstoffenwinning plaats vinden. Ondiepe plassen worden aangelegd ter plaatse van de blauw gemarkeerde locaties. De grondstoffen worden afgevoerd over de onverharde transportweg ter plaatse van de oranje pijl.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de onderzoeksmethode. Daarin wordt enkel aandacht besteed aan de methode van de veldbezoeken. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksresultaten en de toetsing op de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 4 gaat in op de te nemen mitigerende maatregelen. Hoofdstuk 5 geeft de conclusie en advies weer.

2 Methode onderzoek

2.1 Algemeen

De basis voor de onderzoeksinspanning van de veldbezoeken is het rapport "Quickscan natuur groeve Spaubeek, Grontmij februari 2013. Daaruit blijkt dat in het gebied van fase 1 geen beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, amfibieën en vissen worden verstoord. Daarom hebben de veldbezoeken zich niet gericht op deze soortgroepen.

Uit de quickscan blijkt dat van de soortgroepen flora, broedvogels en ongewervelden de volgende soorten aanwezig kunnen zijn: Wilde marjolein, Oehoe en Vliegend Hert. De genoemde soorten zijn geïnterviewd middels veldbezoeken in 2013 op:

- 7 maart: Oehoe;
- 19 juni Oehoe en Vliegend hert;
- 2 juli: Wilde marjolein, Oehoe en Vliegend hert.

Alle bezoeken zijn uitgevoerd door een ecooloog van Grontmij (de heer ing. M.C. Bonder).

2.2 Flora

Het onderzoek naar het voorkomen van de wilde marjolein is uitgevoerd op 2 juli. Dit is aan het begin van de bloeiperiode van de soort. Daarnaast is aandacht besteed aan het eventueel voorkomen van nog andere plantensoorten.

2.3 Vogels

De inventarisatie van de Oehoe is uitgevoerd conform de uitgebreide territoriumkartering (Hustings *et al*, 1985). Dat houdt in dat de veldbezoeken zijn uitgevoerd tijdens de datumgrenzen voor de Oehoe zoals is vermeld in de Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. Een veldbezoek is vlak na de datumgrenzen uitgevoerd vanwege de inventarisatie van jonge Oehoes.

2.4 Ongewervelden

In Nederland is voor de inventarisatie van het Vliegend hert geen specifieke vaststaande methode bekend. De wijze van inventarisatie van het Vliegend hert wordt als volgt omschreven:

- inventarisatie van verkeersslachtoffers: Uitsluitend het deel tussen het Spaubekerbos en de dorpsrand van Spaubeek wordt de transportroute al gebruikt door verkeer. Hierlangs bevinden zich enkele eiken in de bosrand. Op deze locatie is gezocht naar verkeersslachtoffers;
- inventarisatie van adulte individuen op eiken: Beschadigde (bloedende) eiken zijn onderzocht op de aanwezigheid van het Vliegend hert;
- tijdens de baltsperiode uitvoeren van avondbezoeken: In de avondschemering van 19 juni en 2 juli was sprake van een "zwoele" avondschemering. Dan zijn de mannetjes vliegend waarneembaar.

3 Onderzoeksresultaten en toetsing Flora- en faunawet

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de feitelijk waargenomen soorten in het plangebied. Aan het eind van elke paragraaf wordt aangegeven welke werkzaamheden die in fase 1 worden uitgevoerd, van invloed kunnen zijn op de voorkomende soorten. Tevens wordt aangegeven in hoeverre deze verstoring leidt tot een overtreding op de Flora- en faunawet.

3.2 Flora

3.2.1 *Bijenorchis*

Deze soort is aangetroffen op drie locaties. In totaal zijn hier circa 25 planten aangetroffen verdeeld over onderstaande locaties:

- In het gebied van fase 1 staan verspreid in de wegberm van de toegangsweg circa 15 planten. De groeiplaats bestaat uit de overgang van grasland naar jonge bosopslag;
- Ook in het gebied van de fasen 2 en 3 bevinden zich ten westen van de toegangsweg aan de rand van een graslandje, nog enkele planten;
- Elders in de groeve waar geen grondverzet is gepland zijn twee groeiplaatsen aanwezig, namelijk:
 - in de berm van een pad aan de zuidoostkant van de groeve bij de ingang staat een plant;
 - ten westen van de toegangsweg aan de rand van een graslandje staan enkele planten.

3.2.2 *Bosorchis*

Deze soort is aangetroffen op twee vlak bij elkaar staande groeiplaatsen aan de westkant van de groeve Spaubeek. In totaal staan hier vijf planten. De groeiplaatsen bestaan uit grazige terreintjes in de jonge bosopslag. De groeiplaatsen worden tijdens fase 3 vergraven.

3.2.3 *Rietorchis*

In jonge bosopslag in de noordwestkant van de groeve Spaubeek bevindt zich een groeiplaats van de rietorchis. Hier staat één plant. Deze groeiplaats zal tijdens fase 3 worden vergraven.

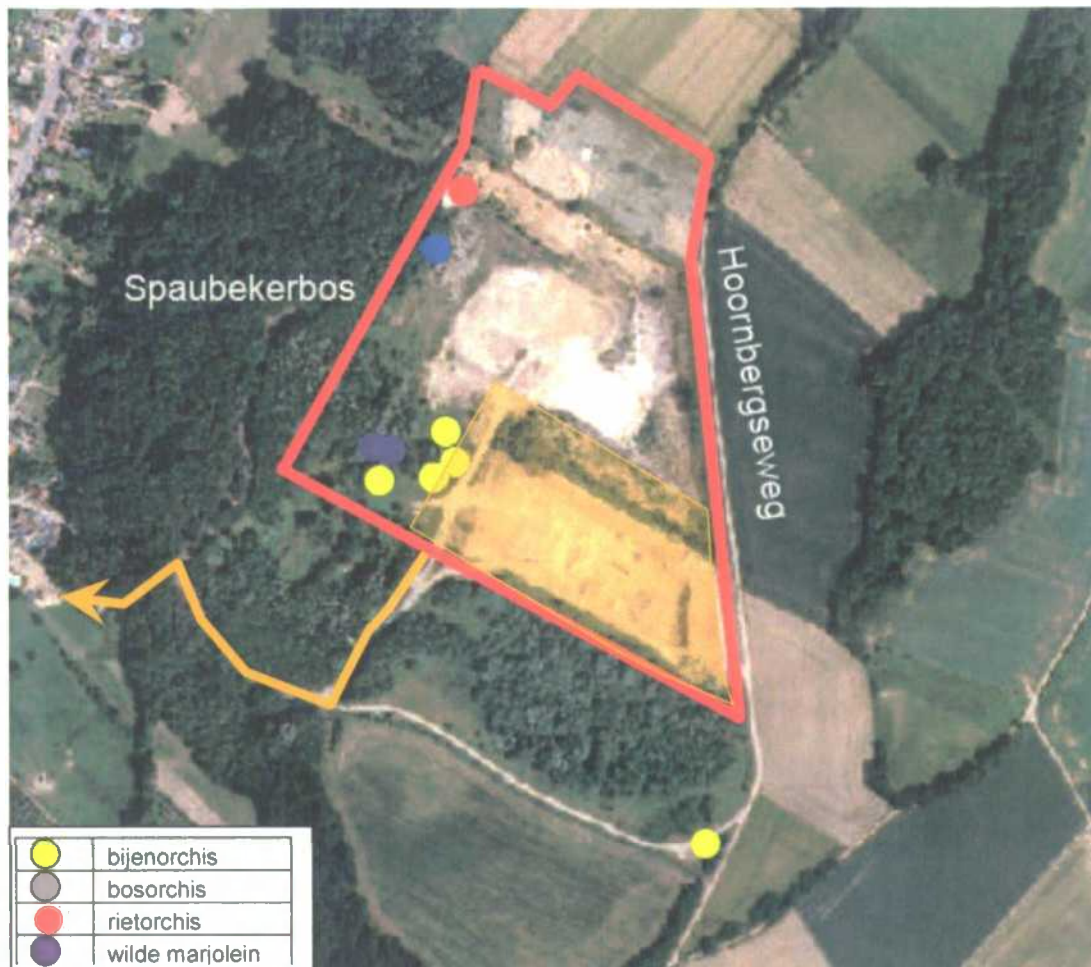
3.2.4 *Wilde marjolein*

Tijdens het veldonderzoek is deze soort op twee locaties aangetroffen in het centrale deel van de groeve. De locaties zullen niet worden vergraven. Op de groeiplaats waar in 2008 de plant stond, is de soort niet meer aangetroffen.

3.2.5 *Toetsing Flora- en faunawet*

Eén van de groeiplaatsen van de bijenorchis bevindt zich op de transportroute en wordt verstoord tijdens fase 1. Deze soort is beschermd in tabel 2 van de Flora- en faunawet. Dat houdt in dat moet worden gewerkt conform een door het ministerie van EZ (Economische Zaken) goedgekeurde gedragscode of er moet een ontheffing worden aangevraagd.

Nadat de ontgraving van groeve Spaubeek is afgrond, zal de groeve een natuurfunctie krijgen. De verwachting is dat de bijenorchis dan in de groeve zich hervestigt.

Figuur 3.1 Verspreidingsbeeld van de beschermde flora en fauna in relatie met de geplande werkzaamheden tijdens fase 1.

3.3 Vogels

3.3.1 Oehoe

Tijdens de verrichte veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de Oehoe. De aanwezigheid van deze soort in de groeve of in het hieraan grenzende Spaubekerbos is daarmee uitgesloten.

3.3.2 Toetsing Flora- en faunawet

Het leefgebied van de Oehoe wordt niet aangetast of verstoord bij de uitvoering van de ontgroning tijdens fase 1. De Flora- en faunawet wordt niet overtreden.

3.4 Ongewervelden

3.4.1 Vliegend hert

Tijdens de verrichte veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van het Vliegend hert. De aanwezigheid van deze soort is uitgesloten.

3.4.2 Toetsing Flora- en faunawet

Het leefgebied van het Vliegend hert wordt niet aangetast of verstoord bij de uitvoering van de ontgroning tijdens fase 1. Een overtreding met de Flora- en faunawet treedt niet op.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

In hoofdstuk 3 zijn de resultaten van het onderzoek binnen het plangebied op de aangetroffen beschermde soorten beschreven en getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit is duidelijk geworden dat alleen een groeiplaats van de bijenorchis wordt verstoord. In dat geval worden verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden. Echter, na de beoogde natuurontwikkeling van het plangebied zal voor genoemde soort opnieuw een geschikt leefgebied ontstaan.

4.2 Advies

4.2.1 Bijenorchis

Er kan worden gewerkt conform een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode, namelijk die van het FODI (Federatie van Oppervlaktedelfstoffenwinnende Industrieën). Dit houdt in dat een ecologisch werkprotocol moet worden opgesteld met hierin opgenomen:

- de planten van de bijenorchis tijdens de bloeitijd in de eerste helft van juli markeren;
- een nieuwe verplantlocatie zoeken;
- na de bloeitijd de planten verplanten;
- verslaglegging van deze maatregelen.

Bovenstaande maatregelen dienen in samenspraak en onder begeleiding van een deskundige op het gebied van orchideeën te worden uitgevoerd.

4.2.2 Uitvoering fasen 2 en 3

Na de afronding van fase 1, dienen veldonderzoeken te worden uitgevoerd ter plaatse van de gebieden waar fasen 2 en 3 worden uitgevoerd. Dit onderzoek wordt dan gericht op het voorkomen van:

- Das;
- Alpenwatersalamander;
- Hazelworm;
- Levendbarende hagedis;
- Oeverzwaluw;
- Beschermde planten.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep-dec.
Planten									
Alpenwatersalamander									
Reptielen									

ongeschikte inventarisatieperiode

geschikte inventarisatieperiode

Schema 4.1 Weergave inventarisatieperiodes flora en fauna.

5 Literatuurlijst

Gebruikte literatuur

Buggenum, H. et al., 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F. et al., 1985. Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Pudoc Wageningen. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels Zeist.

Hustings, F. et al., 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Huizenga, C. et al., 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2009. Verspreidingsgegevens avifauna. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 2006. Verspreidingsgegevens flora. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Smit, J. & R. Krekels, 2006. Actieplan Vliegend hert in Limburg 2006-2010. EIS Nederland, Leiden.

Van Buggenum, H. et al., 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Geraadpleegde internetsites

Website VZZ (www.zoogdiervereniging.nl → www.zoogdieratlas.nl)
www.ravon.nl

Bijlage 1

Toetsingskader Flora- en faunawet

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten planten en dieren. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de oude Natuurbeschermingswet 1968. In de Flora- en faunawet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet gelden de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 tot en met 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV (thans EL&I) goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Biotooprichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de <i>'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'</i> van het ministerie van EL&I. Deze onderverdeling is sinds 25 augustus 2009 actueel. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 tot en met 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.
--	--------	---